

Sygn. akt I ACa 635/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Popek (spr.)
Sędzia:	SA Jerzy Nawrocki
Sędzia:	SA Bożena Oworuszko
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2013 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa M. W.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lublinie zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 lipca 2012 r., sygn. akt I C 375/11

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda M. W. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 635/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2012 roku w L. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił powództwo M. W. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Lublinie zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa o zapłatę kwoty 500.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych (pkt I) oraz nie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez stronę pozwaną (pkt II).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia i motywy swego rozstrzygnięcia.

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2003 roku, sygn. VII K 191/03, Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej skazał M. W. za przestępstwo oszustwa popełnione w lutym 2001 roku na karę roku pozbawienia wolności

z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Wyrokiem z dnia 24 marca 2004 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił apelację oskarżonego od orzeczenia z dnia 18 czerwca 2003 roku.

W dniu 4 marca 2005 roku S. D. zgłosił się do Komendy Powiatowej Policji w J., gdzie złożył zawiadomienie o pełnieniu na jego szkodę przestępstwa oszustwa przez T. Z. (1) i M. W., polegającego na sprzedaży mu spieniarki marki C. wraz z linią produkcyjną do produkcji płyt, która była w złym stanie technicznym i miała wady prawne zatajone przed nim przez sprzedających. Skutkiem tego zawiadomienia było wszczęcie postępowania przygotowawczego, w trakcie którego przesłuchani zostali w charakterze świadków J. K. (1), T. Z. (1), R. S., S. D. oraz w charakterze podejrzanego M. W.. Dokonano również oględzin przedmiotowej maszyny. Po przeprowadzeniu wszystkich niezbędnych czynności ustalono,

że M. W. prowadził działalność gospodarczą pod firmą(...) Handel, Usługi Budowlane (...)” z siedzibą w miejscowości P.. W stosunku do niego, jak również do zarządzanych przez niego spółek, prowadzone były postępowania egzekucyjne. Nadto ustalono, że przeciwko powodowi toczyły się inne postępowania przygotowawcze oraz sprawy karne. W dniu 4 stycznia 2004 roku M. W. zbył (...) spółce z o.o. wyposażenie i konstrukcję linii do produkcji płyt warstwowych oraz spieniarke (...), system (...), marki C.. (...) spółka z o.o. reprezentowana przez T. Z. (1) i M. W. sprzedała w dniu 27 maja 2004 roku spieniarke wraz z konstrukcją i wyposażeniem do linii produkcyjnej płyt warstwowych S. D.. Kupujący został zapewniony o braku wad prawnych sprzętu. Od 2003 roku przeciwko M. W. toczyło się postępowanie egzekucyjne z wniosku J. K. (1), zaś zbyty sprzęt objęty był zastawem. W toku postępowania egzekucyjnego komornik dokonał zajęcia wierzytelności oraz praw należnych M. W. od (...) spółki z o.o. z tytułu sprzedaży spieniarki wraz z konstrukcją i wyposażeniem do linii produkcyjnej płyt warstwowych. Działanie powoda miało na celu umniejszenie majątku, z którego mogliby zaspokoić się jego wierzyciele, ponadto urządzenie, wbrew zapewnieniom sprzedających, posiadało wady istotne techniczne oznaczające jego całkowitą bezużyteczność, o czym sprzedający wiedzieli.

Zebrany w trakcie postępowania przygotowawczego materiał dowodowy pozwalał, w ocenie prowadzącego postępowanie prokuratora, na sformułowanie przeciwko powodowi oraz T. Z. (2) zarzutów i złożenie do Sądu aktu oskarżenia, w którym zarzucono im, że w okresie od 5 stycznia do 27 maja 2004 roku w L., działając wspólnie i w porozumieniu, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w Lublinie sygn. akt VIII GCo 7/02

i orzeczenia sygn. akt VIII GCo 258/03, a ponadto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej poprzez zbycie S. D. spieniarki (...), system (...), marki C. wraz z konstrukcją i wyposażeniem do linii produkcji płyt warstwowych z pianki poliuretanowej, udaremnili zaspokojenie swojego wierzyciela J. K. (1), przy czym wprowadzając nabywcę przedmiotowego urządzenia w błąd co do jego stanu technicznego i braku wad prawnych, doprowadzili S. D. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci pieniędzy w kwocie 594.000 zł.

W trakcie trwania całego postępowania przygotowawczego, a następnie procesu karnego, powód przebywał w Areszcie Śledczym w L.,

do którego trafił w dniu 27 stycznia 2004 roku, w związku z innym postępowaniem karnym toczącym się wobec niego. W toku śledztwa nie stosowano wobec powoda żadnych środków zabezpieczających, w szczególności tymczasowego aresztowania. Powód był również informowany o wszystkich podejmowanych czynnościach.

Prowadzone przed Sądem Rejonowym w Lublinie postępowanie karne

w sprawie IX K 940/05 zakończyło się wyrokiem z dnia 19 marca 2008 roku, którym Sąd ten uznał powoda winnym zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Wyrok ten zaskarżył powód, a Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 14 listopada 2008 roku uchylił wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 21

maja 2009 roku, wydanym w sprawie IV K 423/08 uniewinnił powoda od dokonania zarzucanego mu czynu. Wyrok nie został zaskarżony i stał się prawomocny.

Aktualnie powód cały czas nieprzerwanie od 2004 roku przebywa w Areszcie Śledczym w L. w związku z innymi, licznymi postępowaniami karnymi, jak i przygotowawczymi toczącymi się wobec niego. W kilku ze spraw karnych został już prawomocnie skazany łącznie na karę 9 lat pozbawienia wolności. Nie prowadzi już działalności gospodarczej, a jego firma ogłosiła upadłość.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane w uzasadnieniu dowody, w szczególności dokumenty znajdujące się w aktach sprawy karnej sygn. akt IV K 423/08 oraz zeznania powoda. Treść dokumentów nie była kwestionowana w toku postępowania przez żadną ze stron, a ich autentyczność nie budziła wątpliwości. Podobnie zeznania M. W.

- w zakresie, w jakim stały się podstawą ustalenia stanu faktycznego - nie były kwestionowane przez stronę pozwaną. W pozostałym zakresie zeznania te nie były, w ocenie Sądu Okręgowego, pomocne przy ustaleniu stanu faktycznego. Powód w swoich obszernych zeznaniach tylko w sposób ogólny odnosił się do okoliczności będących podstawą powództwa. W szczególności nie formułował żadnych konkretnych zarzutów dotyczących działania Prokuratury Rejonowej w Lublinie w sprawie 1 Ds 1340/05/S.

Dokonując oceny ustalonych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zauważył, że stan faktyczny był w znacznej mierze bezsporny, strony różniły się jedynie w ocenie faktów oraz wyciąganych na ich podstawie wniosków. Strona powodowa wywodziła żądanie pozwu z faktu bezpodstawnego sporządzenia przez Prokuraturę Rejonową w Lublinie aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S przeciwko M. W.. Zarzut postawiony powodowi w akcie skarżenia był - zdaniem strony powodowej

- na tyle abstrakcyjny, że od samego początku nie mógł się ostać, bowiem nie mógł on dokonać zarzucanego czynu. Wszczęcie śledztwa i wniesienie aktu oskarżenia spowodowało długi proces karny. Na skutek tych działań powód doznał szkody niemajątkowej w postaci krzywdy moralnej, która polegała na utracie dobrego imienia oraz marki i prestiżu prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa. Wszczęcie postępowania spowodowało, iż bezpowrotnie utracił on zaufanie swoich kontrahentów i współpracowników oraz zdrowie, zerwaniu uległy relacje rodzinne.

Sąd Okręgowy podniósł, że powód domaga się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Skarbu Państwa zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, jako podstawę wskazując przepisy art. 23 i art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, by na skutek działań podjętych przez Prokuraturę Rejonową w Lublinie

w sprawie 1 Ds 1340/05/S doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, w szczególności zaś jego dobrego imienia oraz zdrowia psychicznego. Żaden z Sądów prowadzących postępowanie karne w sprawie VI K 423/08 nie dopatrył się jakichkolwiek nieprawidłowości, czy też uchybień w działaniu Prokuratury. Takie uchybienia nie zostały udowodnione również w toku niniejszej sprawy. Śledztwo w sprawie 1 Ds 1340/05/S zostało wszczęte

na podstawie zawiadomienia S. D.. W toku sprawy przesłuchano wielu świadków, dokonano szeregu czynności procesowych, które potwierdzały hipotezę, że doszło do popełnienia przestępstwa. Zebrany materiał dowodowy uzasadniał i zobowiązywał do wniesienia aktu oskarżenia, co potwierdzał fakt skazania powoda w toku pierwszego procesu. Istniało zatem uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa. Oceny tej nie zmienia fakt, iż czyn zarzucony M. W. dotyczył okresu od 5 stycznia do 27 maja 2004 roku, natomiast powód od 27 stycznia 2004 roku przebywał w Areszcie Śledczym w L.. Jak bowiem wynika z uzasadnienia aktu oskarżenia czynności prawne uznane przez Prokuraturę Rejonową w Lublinie

za najistotniejsze dla ustalenia popełnienia czynu zabronionego miały miejsce w dniach 5 i 7 stycznia 2004 roku. Zatem nie jest zasadne stwierdzenie, że zarzut postawiony powodowi miał charakter abstrakcyjny, gdyż nie mógł

on go popełnić. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że śledztwo przeciwko powodowi zostało wszczęte i było prowadzone prawidłowo. Powód miał możliwość zapoznania się z aktami postępowania, został mu doręczony akt oskarżenia, mógł swobodnie składać pisma procesowe, wnioski dowodowe oraz korzystać ze środków odwoławczych, miał więc pełną możliwość kontroli prowadzonego postępowania. Wniesienie do Sądu aktu oskarżenia pomimo późniejszego wydania przez Sąd wyroku uniewinniającego nie oznacza, że organ prowadzący śledztwo bezpodstawnie i niezasadnie dokonał tej czynności. Jak wyżej wskazano - Prokuratura Rejonowa w Lublinie na skutek zawiadomienia złożonego przez S. D. podjęła czynności sprawdzające, a następnie wszczęła śledztwo, w toku którego przesłuchano wielu świadków, pokrzywdzonego oraz podejrzanego. Zebrany materiał dowodowy uzasadniał wniesienie aktu oskarżenia.

Sąd Okręgowy podniósł, że wobec tego, że działaniom pozwanego nie sposób przypisać żadnych nieprawidłowości, nie można im również zarzucić bezprawności. Podniesienie zarzutów w akcie oskarżenia (lub wniesienie apelacji) jest działaniem w ramach porządku prawnego. W świetle ugruntowanego orzecznictwa, nieuzasadnionym byłoby ograniczanie możliwości wyłączenia bezprawności działania polegającego na złożeniu doniesienia karnego i wniosku o ściganie jedynie do sytuacji, gdy sprawca zarzucanego przestępstwa zostanie prawomocnie skazany (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2000 roku, III CKN 777/98, LEX nr 51361). Znajduje to zastosowanie również do przypadków, gdy wniesiono do Sądu akt oskarżenia, a następnie wobec braku ustalenia znamion przestępstwa oskarżony został uniewinniony. Podsumowując Sąd Okręgowy stwierdził, że Prokuratura Rejonowa w Lublinie realizowała swoje obowiązki w ramach obowiązującego porządku prawnego.

Sąd Okręgowy wskazał następnie, że w trakcie prowadzonego postępowania przygotowawczego, jak i później w trakcie postępowania karnego, powód przebywał w Areszcie Śledczym w L., jednakże ten środek zapobiegawczy zastosowano wobec niego w toku innej sprawy karnej już

w styczniu 2004 roku i następnie przedłużano. Akt oskarżenia został sformułowany w dniu 28 października 2005 roku. W tym okresie toczyło się przeciwko powodowi wiele postępowań karnych (jak podał powód - było to 9 spraw karnych k. 166v). Z całą pewnością wieloletni pobyt w areszcie uniemożliwił powodowi prowadzenie działalności gospodarczej, spowodował utratę dobrego imienia, zaufania kontrahentów i współpracowników, negatywnie wpłynął na relacje z bliskimi, a tym samym mógł negatywnie oddziaływać na jego zdrowie. Jednakże wszystkie negatywne dla powoda skutki związane ze stosowaniem tymczasowego aresztu nie pozostają w związku z działaniami Prokuratury Rejonowej w Lublinie w sprawie

1 Ds 1340/05/S. Nie potwierdził się również fakt, by M. W. był

w dacie sporządzania aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S osobą niekaraną, bowiem wyrokiem z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie

VII K 191/03 Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej skazał powoda za przestępstwo oszustwa, zaś Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 24 marca 2004 roku oddalił apelację oskarżonego od orzeczenia z dnia 18 czerwca 2003 roku.

Już

z zeznań powoda wynika, iż został on następnie w trakcie pobytu w areszcie prawomocnie skazany w kilku procesach karnych łącznie na karę 9 lat pozbawienia wolności (k. 166v). Nie sposób zatem zasadnie wywodzić uniemożliwienia prowadzenia działalności gospodarczej, utraty dobrego imienia, zaufania kontrahentów i współpracowników, pogorszenia relacji rodzinnych i utraty zdrowia z działań Prokuratury Rejonowej w Lublinie w sprawie 1 Ds 1340/05/S, w której powód został ostatecznie uniewinniony.

Sąd Okręgowy podniósł dodatkowo, że jak wynika z zeznań powoda,

w jego ocenie, to J. K. (1) fałszywie go oskarżał

i pomawiał. Pisał donosy do jego kontrahentów, że powód posiada zadłużenie (toczą się przeciwko niemu postępowania egzekucyjne) i przebywa w areszcie, na skutek czego kontrahenci zerwali kontakty handlowe z powodem, zaprzestali dostarczania materiałów i zlecania robót. Działania J. K. (1) miały negatywny wpływ również na małżeństwo powoda (zeznania powoda

k. 165-167).

Mając na uwadze, że powód dochodząc zadośćuczynienia nie wykazał bezprawności działań pozwanego, jego winy, faktu istnienia szkody oraz związku przyczynowego między winą a szkodą, Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy oddalił wnioski pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków R. W., S. G. i S. D. oraz z opinii biegłego z zakresu psychologii, gdyż okoliczności podane w tezach dowodowych nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadkowie zostali zgłoszeni celem wykazania wieloletniej współpracy z powodem, prestiżu przedsiębiorstwa powoda, zaprzestania dostaw materiałów z uwagi na toczący się proces karny (k. 114-115). Jak wyżej wskazano organ powołany do ścigania przestępstw jest obowiązany do wszczęcia i przeprowadzenia postępowania przygotowawczego, a oskarżyciel publiczny także do wniesienia i popierania oskarżenia o czyn ścigany z urzędu. Prokuratura Rejonowa w Lublinie po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeprowadziła dochodzenie, którego przebieg i wyniki uzasadniały wniesienie aktu oskarżenia. Ponadto jak wynika z twierdzeń samego M. W. utracił on prestiż jako przedsiębiorca, kontakty i zlecenia na skutek działań J. K. (2), który fałszywie go oskarżał, pisząc donosy do kontrahentów o posiadanym zadłużeniu, postępowaniach egzekucyjnych i pobytku w areszcie. Z tych samych przyczyn zbędne było dopuszczanie dowodu z opinii biegłego psychologa celem ustalenia wpływu toczącego się śledztwa na psychikę powoda, zerwania więzi z kontrahentami i rodziną.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Powód składając niniejszy pozew działał w poczuciu krzywdy. Mimo, iż roszczenie pozwu zostało oddalone, Sąd Okręgowy uznał, że byłoby niesprawiedliwe obarczanie powoda kosztami strony pozwanej, szczególnie mając na względzie jego sytuację majątkową i osobistą. Powód nie uzyskuje żadnych dochodów, nie posiada majątku, ani oszczędności, od 2004 roku przebywa w areszcie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

1) naruszenie art. 233 k.p.c. polegające na dowolnej ocenie dowodów poprzez przyjęcie, że:

a) Prokuratura Rejonowa w Lublinie nie dopuściła się żadnych nieprawidłowości w toku prowadzonego postępowania, podczas gdy czas objęty aktem oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S w przeważającej części pokrywał się z pobytem powoda w areszcie śledczym, co praktycznie uniemożliwiało popełnienie zarzucanego mu czynu, a ponadto czyn zarzucany powodowi

w akcie oskarżenia nie stanowił przestępstwa, a tym samym Prokuratura Rejonowa w Lublinie nie dopełniła podstawowych obowiązków dotyczących ustalenia istotnych dla zasadności oskarżenia okoliczności faktycznych,

b) nie można wywodzić, iż uniemożliwienie prowadzenia działalności gospodarczej, utrata dobrego imienia, zaufania kontrahentów

i współpracowników, pogorszenie relacji rodzinnych i utrata zdrowia wynikała

z działań Prokuratury Rejonowej w Lublinie w sprawie 1 Ds 1340/05/S, podczas gdy już z zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego wynika,

iż każde oskarżenie niesie za sobą pokłady negatywnych emocji, stresu,

co wpływa na stan zdrowia i relacje rodzinne, a prowadzenie każdego postępowania karnego, postrzeganego przez społeczeństwo w sposób negatywny, zdecydowanie wpływa na perspektywy zarobkowe przedsiębiorców i ich współpracę z kontrahentami,

2) naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż:

a) zgłaszane przez powoda wnioski dowodowe z zeznań świadków R. W., S. G. i S. D. dotyczyły okoliczności nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy przyczyny zaprzestania współpracy gospodarczej pomiędzy powodem i jego kontrahentami oraz wpływ toczącego się postępowania karnego

na tę współpracę, miały zasadnicze znaczenie dla oceny roszczeń powoda,

b) zgłoszony przez powoda wniosek dowodowy z opinii biegłego z zakresu psychologii nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy bez wskazania przyczyn takiego założenia, podczas gdy ustalenie szkody na osobie lub jej nieistnienia wymaga wiadomości specjalnych,

3) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu dlaczego okoliczności, dla wykazania których miały zostać przeprowadzone dowody

z zeznań świadków R. W., S. G. i S. D. oraz z opinii biegłego z zakresu psychologii nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy;

4) naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 217 w zw. z art. 227 k.p.c.

oraz art. 354 k.p.c. poprzez niewydanie postanowienia dotyczącego wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w piśmie z dnia 17 maja 2012 roku oraz pominięcie tych dowodów w uzasadnieniu wyroku, jak również wskazania, czy Sąd w ogóle oparł się na w/w dowodach, podczas gdy dotyczyły one istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, w szczególności wpływu postępowania karnego na stan zdrowia psychicznego powoda oraz przyczyn zaprzestania współpracy gospodarczej pomiędzy powodem i jego kontrahentami.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 500.000 zł oraz kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie

o kosztach postępowania za I i II instancję.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: apelacja powoda nie jest zasadna.

I. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 233 § 1 k.p.c. dotyczy oceny dowodów i stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania,

na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W orzecznictwie wskazano, iż jego naruszenie może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Jednocześnie przyjęto, że prawidłowe postawienie tego zarzutu wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad lub przepisów, które naruszył sąd przy ocenie poszczególnych, określonych dowodów (wyrok SN z dnia

28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, LEX nr 174215; wyrok SN z dnia

13 października 2004 roku, III CK 245/04, LEX nr 174185).

Powód w apelacji stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

nie wskazywał, które konkretne dowody jego zdaniem zostały ocenione wadliwie

i z jakich przyczyn taka ocena jest niewłaściwa w świetle zasad określonych

w tym przepisie. Przypomnieć należy, że Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne

w całości dowody z dokumentów oraz w części dowód z zeznań powoda. Powód w apelacji nie kwestionował takiej

oceny dowodów, jak również ustaleń Sądu Okręgowego, dokonanych na podstawie dowodów uznanych przez ten

Sąd za wiarygodne. Dodać w tym miejscu należy, że Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny był w znacznej

mierze bezsporny, strony różniły się tylko w ocenie faktów i wyciąganych na ich podstawie wniosków. W ramach

omawianego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powód kwestionował natomiast ocenę prawną ustalonych

okoliczności faktycznych. Kwestia ta dotyczy subsumcji ustaleń faktycznych pod normę prawną wynikającą z art. 448

k.c. w związku

z art. 24 § 1 k.c., a zatem prawidłowości zastosowania wymienionych przepisów prawa materialnego. Odnosząc się zaś do tej kwestii wskazać należy, że Sąd Okręgowy ustalił prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własny (apelujący nie kwestionował ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego). Stan ten jest miarodajny do oceny, czy doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego. Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił ustalone okoliczności faktyczne, stwierdzając, że działaniom pozwanego nie sposób przypisać żadnych nieprawidłowości, a więc nie można im również zarzucić bezprawności. Wniesienie przez Prokuratora Rejonowego w Lublinie aktu oskarżenia było działaniem w ramach porządku prawnego. Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy czynności prawne uznane przez Prokuraturę Rejonową

w Lublinie za najistotniejsze dla ustalenia popełnienia czynu zabronionego miały miejsce w dniach 5 i 7 stycznia 2004 roku. Z uzasadnienie aktu oskarżenia wynika bowiem, że powód, będąc właścicielem urządzeń wymienionych w akcie oskarżenia, w dniach 5 i 7 stycznia 2004 roku sprzedał je na rzecz (...) spółki z o.o., a dalsze czynności prawne polegające za zbyciu urządzeń dokonywała już (...) spółka z o.o. w dniu 27 maja 2004 roku. Nie można zatem podzielić twierdzeń powoda, że postawiony mu zarzut miał charakter abstrakcyjny, gdyż nie mógł on go popełnić, z uwagi na to, że przebywał

od dnia 27 stycznia 2004 roku w Areszcie Śledczym w L.. Sąd Okręgowy słusznie także uznał, że śledztwo przeciwko powodowi zostało wszczęte

i prowadzone prawidłowo. Powód miał możliwość zapoznania się z aktami postępowania, został mu doręczony akt oskarżenia, mógł swobodnie składać pisma procesowe, wnioski dowodowe oraz korzystać ze środków odwoławczych. Wniesienie do Sądu aktu oskarżenia pomimo późniejszego wydania przez Sąd wyroku uniewinniającego nie oznacza, że organ prowadzący śledztwo bezpodstawnie i niezasadnie dokonał tej czynności (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 5 października 2012 roku, IV CSK 165/12, nie publ., uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2000 roku, III CKN 777/98, LEX nr 51361). Działanie w ramach porządku prawnego uzasadnia z kolei wniosek, że pozwanemu nie można zarzucić bezprawności. Pomiędzy wniesieniem aktu oskarżenia a szkodą niemajątkową, na którą powoływał się powód, brak jest także adekwatnego związku przyczynowego. Powód w dacie wniesienia aktu oskarżenia (31 października 2005 roku

k. 182 akt IV K 423/08) był tymczasowo aresztowany na użytek innej sprawy karnej (od 27 stycznia 2004 roku - informacja k. 136). Tymczasowe aresztowanie było następnie przedłużane. W dacie wniesienia aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S powód był dwukrotnie prawomocnie skazany wyrokami z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie VII K 191/03 i z dnia

13 stycznia 2004 roku w sprawie II KS 15/02/P (informacja z Krajowego Rejestru Karnego k. 335 akt IV K 423/08). Jeszcze przed prawomocnym zakończeniem postępowania w sprawie IV K 423/08 powód został pięciokrotnie prawomocnie skazany za popełnienie przestępstw określonych w art. 76 § 2 k.k.s., art. 56 § 2 k.k.s., art. 294 § 1 k.k., art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 284 § 2 k.k., art. 270 k.k., w tym trzykrotnie na karę pozbawienia wolności (informacja z Krajowego Rejestru Karnego k. 646 akt IV K 423/08). W tym okresie czasu przeciwko niemu toczyło wiele postępowań karnych. Obecnie, jak wyjaśnił powód, obydwaj on karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym w wymiarze 9 lat (k. 166v). W tej sytuacji uzasadniony jest wniosek, że nie ma adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wniesieniem aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S (IV K 423/08), a powoływaną przez powoda szkodą niemajątkową w postaci utraty dobrego imienia, utraty zaufania kontrahentów i pracowników, utraty marki i prestiżu przedsiębiorstwa, zaprzestania działalności gospodarczej, rozluźnienia i pogorszenia więzi rodzinnej, negatywnego wpływu na sferę psychiki powoda.

II. Zarzut naruszenia art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. należy ocenić jako nietrafny.

Zdaniem apelującego Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia wymienionych wyżej przepisów prawa procesowego z uwagi na oddalenie wniosków o dopuszczenie dowodów z zeznań świadków R. W., S. G., S. D. oraz z opinii biegłego z zakresu psychologii. Sąd Okręgowy oddalił wymienione wnioski dowodowe postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2010 roku

(k. 165v). Pełnomocnik powoda był obecny na rozprawie, jednak nie zgłosił zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej

instancji przepisom postępowania, dotyczącego oddalenia wniosków dowodowych, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie, chyba, że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd winien wziąć pod uwagę z urzędu, albo strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy (uchwała SN z dnia 27 czerwca 2008 roku, III CZP 50/08, OSNC 2009

nr 7-8, poz. 103, uchwała SN z dnia 27 października 2005 roku, III CZP 55/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 144). Powoływane przez apelującego naruszenie

art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. nie prowadzi do nieważności postępowania. Powód nie uprawdopodobnił również, że nie zgłosił zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. bez swojej winy. Skoro zatem w toku postępowania przed Sądem Okręgowym pełnomocnik powoda nie wniósł o wpisanie zastrzeżenia

do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. o uchybieniu sprowadzającym się, w jego ocenie, do bezzasadnej odmowy dopuszczenia dowodów, to tym samym

nie może skutecznie zarzucać w apelacji naruszenia wskazanych przepisów.

III. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie jest uzasadniony.

Przepis ten określa konstrukcyjne elementy, jakie powinno zawierać uzasadnienie sądu pierwszej instancji. Zgodnie z tym przepisem uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia,

a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów,

na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku

z przytoczeniem przepisów prawa. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy wskazał okoliczności faktyczne, jakie ustalił, wymienił dowody, które stanowiły podstawę ustaleń faktycznych, dokonał oceny dowodów zgromadzonych

w sprawie, po czym wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia, powołując przepisy prawa materialnego. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku spełnia zatem warunki, jakie wymienia art. 328 § 2 k.p.c. Podnieść także należy, że zarzut wadliwego sporządzenia uzasadnienia orzeczenia może okazać się zasadny tylko wówczas, gdy z powodu braku w

uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. orzeczenie to nie nadaje się do poddania kontroli instancyjnej, czyli gdy treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który

doprowadził do jego wydania. Taka sytuacja nie ma miejsca

w niniejszej sprawie, co wynika jasno z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

IV. Zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c.

oraz art. 354 k.p.c. jest o tyle uzasadniony, o ile dotyczy braku decyzji

Sądu Okręgowego w przedmiocie wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w piśmie z dnia 17 maja 2012 roku.

Jak wynika z akt sprawy Sąd Okręgowy nie wydał postanowienia dowodowego odnoszącego się do wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w piśmie procesowym z dnia 17 maja 2012 roku (k.177-193).

Sąd Okręgowy nie wypowiedział się także w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku co do dowodów powołanych w tym piśmie. Jednakże uchybienia te nie mają żadnego wpływu na treść wyroku. Powód podnosząc omawiany w tym miejscu zarzut nie wykazał, aby pominiecie dowodów zgłoszonych w piśmie

z dnia 17 maja 2012 roku miało jakikolwiek wpływ na treść rozstrzygnięcia. Dodatkowo podnieść należy, że dowody powołane w piśmie z dnia 17 maja 2012 roku nie mają żadnego znaczenia, po pierwsze z uwagi na ich treść,

która nie jest przydatna dla rozstrzygnięcia sprawy, a po drugie z uwagi

na przywołane już wyżej wnioski, że brak jest związku przyczynowego pomiędzy wniesieniem aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 1340/05/S

(IV K 423/08), a powoływaną przez powoda szkodą niemajątkową.

VI. Na koniec podnieść należy, że wniosek powoda zgłoszony w piśmie

z dnia 21 grudnia 2012 roku (k.271) o doprowadzenie go na rozprawę apelacyjną nie został uwzględniony. Zgodnie z art. 376 k.p.c. rozprawa przed sądem drugiej instancji odbywa się bez względu na niestawiennictwo jednej

lub obu stron. Należy jednak stosować art. 214 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 sierpnia 2003 roku,

I PK 213/02 (OSNP 2004, nr 17, poz. 295) nadzwyczajne wydarzenie wywołujące nieobecność strony na rozprawie apelacyjnej zobowiązuje sąd do odroczenia rozprawy tylko wtedy, gdy sąd zarządził jej osobistą obecność lub gdy związana jest ona z czynnościami, których nie może dokonać pełnomocnik strony. Postępowanie apelacyjne jest postępowaniem odwoławczym, w którym stanowisko skarżącego winno być zawarte w apelacji, stąd jego stawiennictwo nie jest konieczne, o ile inaczej nie uzna sąd apelacyjny. W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie nie zachodziła potrzeba podjęcia

na rozprawie apelacyjnej czynności wymagających osobistego stawiennictwa powoda, tym bardziej, że powód reprezentowany był przez pełnomocnika będącego adwokatem. Dodatkowo podnieść należy, że w wyroku z dnia 10 maja 2012 roku, IV CSK 473/11 (nie publ.) Sąd Najwyższy wskazał, że w przypadku osób odbywających karę pozbawienia wolności ich niemożność uczestniczenia w rozprawie jest przeszkodą wywołaną przez nie same, której wprowadzenie nie da się przezwyciężyć bez udziału Sądu, jednak nie zobowiązuje to Sądu do zarządzenia doprowadzenia ich na każdą rozprawę sądową.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Apelacyjny uznając, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny postanowił mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego oraz art. 98 § 1 k.p.c.,

art. 99 k.p.c. art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. stosowanych odpowiednio

z uwagi na treść art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw

do zastosowania art. 102 k.p.c. Apelacja powoda została oddalona w całości.

W związku z tym Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu w kwocie 5.400 zł, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego, określone zgodnie z § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku

w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.